

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uradništvu lista. Neprankirana pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. Letnik komercialnega lista „Edinosti“. — Tisk tiskarne „Edinosti“, vplavne družbe s omejenim parovostvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20. Telefon uredništva in uprave št. 11-87.

Naročilna znaša: Za celo leto . . . . . K 24.—
za pol leta . . . . . 12.—
za tri meseca . . . . . 6.—
Za nedeljsko izdajo za celo leto . . . . . 240.—
za pol leta . . . . . 120.—

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . . . mm po 10 v. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . . . mm po 20 v. Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 5.— vsaka nadaljna vrsta . . . . . 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti“. Naročilna in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštobranilnični račun št. 441.652.

Ob avstrijsko-ruski fronti se razvijajo novi boji.

DUNAJ 19. (Kor.) Uradno se poroča: Dne 19. septembra popoldne. Nova razvrstitev naše armade na severnem bojišču je v teku. Neki izolirani napad neke ruske infanterijske divizije dne 17. septembra, je bil krvavo odbit.

Na vzhodni strani je malo utrjeno predmostje Sieniawa, ki so jo naši jako slabi oddelki junaško branili, prisililo Ruse, da so razvili dva armadna zbora s težko artiljerijo. Ko je utrdba izpolnila svojo nalogo, so jo naši prostovoljno zapustili.

Namestnik šefa generalnega štaba, pl. Höfer, generalmajor.

(Sieniawa leži na desnem bregu reke San, severozapadno od Přemysla. Op.)

Uradno se poroča: Dne 19. septembra popoldne. Nova razvrstitev naše armade na severnem bojišču je v teku. Neki izolirani napad neke ruske infanterijske divizije dne 17. septembra, je bil krvavo odbit.

Na vzhodni strani je malo utrjeno predmostje Sieniawa, ki so jo naši jako slabi oddelki junaško branili, prisililo Ruse, da so razvili dva armadna zbora s težko artiljerijo. Ko je utrdba izpolnila svojo nalogo, so jo naši prostovoljno zapustili.

Namestnik šefa generalnega štaba, pl. Höfer, generalmajor.

(Sieniawa leži na desnem bregu reke San, severozapadno od Přemysla. Op.)

Moderno vojevanje.

Kljub vsem zunanji spremembam je ostal temelj strategije vedno enak. Njen namen je razoroženje in ukrotitev nasprotnika. Nasprotnikova volja se mora podrediti moji volji. Da se zamore ta namen realizirati, je potrebna vojaška sila in sicer taka, da zamore že s svojo premočjo ukrotiti nasprotnika. Zmagovita vojna, ki uniči sovražno armado, ima za posledico tudi politično zmago, po kateri zmagovalec diktira tudi svoja načela. Kjer strategija ni v stanju, da popolnoma uniči sovražno armado, tamkaj pride do delnega, polovičnega uspeha. Najbolji primer za to je mir med Rusi in Japonci v Portsmouthu, kjer Japonska ni mogla doseči denarne odškodnine, kljub temu, da je zmagala Japonska na suhem in na morju.

V vojni je velikega pomena zlasti ofenziva. Ofenziva je v obče prvi in najpomembnejši strateški princip. Mnogi smatrajo ofenzivo za edini in sigurni cilj k zmagi. Kljub temu, da je ta princip s teoretičnega stališča popolnoma jasen in enostaven, ker označuje brezdvomno superiornost, vendar ni vedno motiv strategije. Ofenziva je težja nego defenziva, toda ofenziva povzroča zavest premoči nad slabejšim, povečuje navdušenje in moralno silo armade. Velicina Napoleona kot vojskovođe obstoji v obče v ofenzivnem vojevanju.

Njegova taktika je postala vzor vsem znamenitim strategom. Njegovi prijatelji so postali njegovi učenci. Napoleonovega načina vojevanja so se posluževali pozneje znameniti vojskovođe kot Blücher, Scharnhorst, Greisenau in naposled tudi ženijski Moltke. Napoleon je prenesel vojno na sovražno zemljišče, prodiral je in gledal, da ni sovražnika nikdar napadel z manjšo silo. Nikdar ni zgubil zavesti in treznosti, pa naj se mu je bilo vojevati tudi pod najneugodnejšimi pogoji. Njegov končni poraz nikakor ne zmanjšuje veličine njegovega strateškega ženja. Padel je samo zato, ker je hotel izvršiti svoj gigantski posel z razmeroma nezadostnimi silami.

Leta 1866. so zmagali Prusi samo radi svoje energične in vztrajne ofenzive. Isti moment je bil odločilen tudi za zmago Angležev v bojni vrsti z Rusi. V rusko-japonski vojni je neumorna japonska ofenziva slavila končno zmago nad Rusi, četudi so ti naravnost virtuozno odbijali vse sovražne napade.

Armada, ki prične z ofenzivo, vpade na sovražno zemljo. Čim hitrejši in silnejši je tak vpad, tem nevarnejši je za sovražnika. Toda prodiranje ni vedno enako. Odvisno je od fizične vztrajnosti armade, od provianture, najbolj pa od komunikacij. Kadar napreduje marširanje normalno, potem prehodi armada dnevno 20—25 km. Pri tem se mora zlasti paziti, da prodira vsaka divizija ali vsak kor po posebni poti, drug poleg drugega. To je jako važno, kajti dva kora, ki prodirata drug za drugim po isti poti s bagažo, municijo in tremom, ne moreta stopiti istočasno v akcijo proti sovražniku. Zadnji kor zamore v najugodnejšem slučaju priti na bojišče po treh urah. V tem pogledu so se izkazale žalostne izkušnje zlasti v nemško-francoski vojni l. 1870.

Pred glavno armado gre kavalerija, ki ima jako komplicirano nalogo. Izvrševati mora poizvedovalno službo, preiskovati pota in ustavljati sovražnika. O vsem tem se takoj poroča glavnemu štabu, ki po teh poročilih razpostavlja potem svoje čete. Kavalerija mora izvršiti prvo taktično akcijo. Ona napada in vzhemirja so-

vojni kor. Čakaje pripravnega momenta za odločilno bitko. Medtem lete iz glavnega stana na vse strani direktive glede prodiranja in posameznih nalog glavne sile. Spolnjevanje teh zapovedi je odvisno od bistroumnosti in razsodnosti posameznih poveljnikov, ki morajo imeti vedno pred očmi obči operacijski načrt. V to svrhu brzojav nepretržno deluje, dirajo avtomobili sem ter tja, da vzdržujejo zvezo z najoddaljenejšimi krili armade.

Slednjič je pa tudi treba obratovati pozornost na veliki upliv, ki ga ima časopisje na strategične operacije. Glavni stan pozorno pregleduje in proučuje časnikarske informacije in vesti ter jih izkorišča v svoje svrhe. Zato se pa od časopisja tudi zahteva, da se za čas vojne vzdržuje. Tako je na primer v francosko-nemški vojni časnikarska indiskrecija olajšala Nemcem zmago. V pariškem dnevniku »Temps« je izšla dne 23. avgusta l. 1870. majhna notica o oddelku Mac Mahonovem, ki je od Reimsa hitel na pomoč Bazaineju. To je nemško poveljništvo izkoristilo in ravno to je bilo za zmago odločilno.

Kulminacijska točka pretresljive vojne drame je — glavna, odločilna bitka. Na njen razvoj, uspeh in končni rezultat uplivajo različni faktorji fizične in moralne naravi.

Velik upliv na rezultat vojne ima trdna vera v zmago. Dvom o lastni moči in prepričanje, da bo vsaki napor brezuspešen, paralizira akcijo in preti z opasnostjo poraza.

da razsajajoče svetovne vojne obsojeni morda za mnogo mesecev v brezdelje, četudi zamorejo — v kolikor so zato telesno sposobni — vsled svoje izobrazbe v veliki meri sodelovati v tem velikem boju civilizacije proti barbarstvu, v katerem moramo zmagati, da obvarujemo naše najsvetejše kulturne pridobitve.

Predvsem se obračamo na vse tovariške rojstnega leta 1894, ki bodo takointako že vpoklicani pod orožje, da se takoj prilgase v akademično šaržno šolo, da zadostimo čimprej stališču: Čimprej pripravljani, tem boljše.

V tem resnem času, ko se mlado in staro trudi, da koristi domovini z vsemi močmi, bi zagrešil vsak akademik, — ki ni morda zaposlen s kakimi drugimi obveznostmi — kričečo krivico, če bi zaostajal za onimi tisoči rodbinskih očetov, ki so ostavili ženo, otroke in premoženje in ki so odšli veselo in navdušeno v vojno za dobrobit vsega.

S krvavih poljan na severu in jugu, kjer so naši hrabri bratje zastavili svoje življenje, da odbijejo azijske pustinske tolpe, se razlega v odločilni uri kakor iz trobent krepka stoletna beseda Teodorja Körnerja: »Das Volk steht auf. Der Sturm bricht los: Wer legt noch die Hände feig in den Schosse?«

Akademični prostovoljci.

Za šaržno šolo akademičnih prostovoljcev: abs. iur. Leon baron Pacl, m. p. za »Stirio«. — Abs. iur. Josip Plakolm, m. p. za »Cheruskio«.

Pregledal c. kr. generalštabni oddelek 3. armadnega zbora.

Oberrnayer, c. kr. major, šef generalnega štaba vojaškega poveljstva v Gradcu.

Ker je za vstop v šaržno šolo akademičnih vojni prostovoljcev vsak dan važen, navajamo v naslednjem najkrajši način za naznanitev:

Formularji, ki se dobe pri tajništvih naših visokih šol, se izpolnijo in pošljejo na zglasilno mesto na Dunaju, vseučilišče. Od tam dobi pošiljatelj evidenčni list in formular za prošnjo, ki mu mora priložiti zrelnostno spričevalo in eventualne vojaške papirje in ga predložiti potem osebno pri dopolnilnem okrajnem poveljstvu.

Nadaljne formalnosti sporoči dopolnilno okrajno poveljstvo. Akademiki, ki ne stanujejo v Gradcu, naj se obrnejo direktno na: »Akademično zglasilno mesto za prostovoljno vojno službo« na Dunaju, I. vseučilišče, dvorana 16.

Vojna v kolonijah.

BERLIN 19. (Kor.) »Wolffov urad« poroča: Glasom zanesljivih poročil so Angleži sedaj, kakor je bilo pričakovati, zasedli tudi Rabaul, sedež guvernerja v nemški Novi Gvineji.

Francoski potopili ogrski parnik „Bathory“.

BUDIMPEŠTA, 19. (Kor.) Ogrski korpondenčni urad poroča z Reke: Ravnateljstvo paroplovne družbe »Adria« naznanja, da se je parnik »Bathory«, last družbe »Adria«, ki je plul iz Havra na Reko z angležkim in francoskim spremnim istom, v bližini pristanišča Vigo potopil. Ravnateljstvo »Adrie« pa je izvedelo, da je bila ladja potopljena in ima zato tudi dokaze, ki bodo služili kot podlaga za zahtevo po odškodnini. Posadka ladje je bila sicer rešena.

Nevtralnost Švedske.

STOCKHOLM 18. (Kor.) Zunanji minister je tekem neke interelacijske debate na današnji seji druge zbornice poudarjal, da se vlada trudi, da brani nevtralnost Švedske do skrajnosti. Tako časopisje kakor tudi občinstvo naj podpira vlado v tem stremljenju, ker dela vlada v popolnem sporazumu z vsemi strankami. Končno so voditelji vseh strank še enkrat izjavili, da popolnoma soglašajo z vlado in njeno politiko.

Priznanje in zahvala nadvojvode Frana Salvatorja praškemu „Rdečemu križu“.

PRAGA 19. (Kor.) Nadvojvoda Franc Salvator, je kot namestnik pokrovitelja „Rdečega križa“ odposlal tukajšnjemu deželnemu pomožnemu društvu „Rdečega križa“ kot odgovor na poročilo zveznega predsednika grofa Trauna glede rezultata njegovega inspiciranja v Pragi sledečo brzojavko:

Poročilo c. kr. komisarja, gospoda grofa Trauna o naravnost izbornem stanju vse naprave „Rdečega križa“ in pa požrtvovalno delovanje vseh funkcionarjev me pristočno veseli. Vsem izrekam svoje popolno priznanje in svojo natoplejšo zahvalo.

Berlinska borza.

BERLIN 19. (Kor.) Borzijanci pričakujejo z napetostjo rezultata danes končnih podpisov na posojilo. Vsi računajo na uspeh.

Posl. Pavel Krennwaller.

SOLNOGRAD 19. (Kor.) Tu je umrl danes državno- in deželnozbornski poslanec, Pavel Krennwaller, podpredsednik Katoliške kmečke zveze in c. kr. kmetijske družbe in sicer v starosti 38 let.

Cena srebru pada.

LONDON 19. (Kor.) Cena srebru je včeraj zopet padla, kar je pripisovati posebno ponovnim prodajam ameriških vrtdk.

Kolmarški župan obtožen veleizdaje in izdajstva.

STRASSBURG 19. (Kor.) Kakor javlja vojno sodišče v Strassburgu, je odrejena proti bivšemu državnemu poslancu in županu v Kolmarju, justičnemu svetniku dr. pl. Blumenthalu, ki je bil kot kolmarški župan član prve alzaške zbornice, preiskava radi veleizdaje in izdajstva domovine. Njegovo premoženje je bilo zaplenjeno.

Požar v Elizabetinem parnem mlinu v Budimpešti.

BUDIMPEŠTA 19. (Kor.) V Elizabetinem parnem mlinu je nastal danes ogenj, ki se je hitro razširil. Ob 5 popoldne so ogenj lokalizirali. Mlin in del strojnice sta pogorela. Škoda je zelo velika, ceni se približno na poldrugi milijon kron.

Smrt angleškega kapitana Stewarda.

LONDON 19. (Kor.) V zadnjih bojih je padel tudi kapitan Bertram Steward, ki je bil svoječasno obsojen radi spijonaže.

Šaržna šola za akademične vojne prostovoljce.

Graški akademiki so izdali sledeči oklic: **Našim tovarišem!**

Dne 31. avgusta 1914 je izdalo vojno ministrstvo odlok glede ustanovitve akademične legije.

S to naredbo vojnega ministrstva se obrača država na tisoče akademikov, ki še niso bili poklicani pod orožje, ki še niso končali svojih študij in ki bodo vsled se-

Življenje v Bordeauxu - glavni francoski prestolnici.

»Genfer Zeitung« prinaša iz Bordeauxa sledeči opis življenja v novi francoski prestolnici:

Za glavno mesto jugozapadne Francije so prišli slavnostni dnevi. Na lepi promenadi Quinconcesa se sprehajajo Bordožani v prazničnih oblekah, dame v svetlih poletnih, moški v lahkih oblekah in otroci se igrajo veselo po trgih. Le del promenade so zavzeli vojaški avtomobili in množice vojaštva šotoré tamkaj. Tudi njim ni izginila dobra volja. Po ulicah strastno kupujejo liste, ki prodajajo poceni cameloti obojega spola. Oficijalni, politični in literarni Pariz se pozdravlja po ulicah Bordeauxa in pri mizah finih restavracij. Slavni igralci, znameniti umetniki se mešajo med množico. Tudi gospoda Aristida Brianda in novega ministra Julesa Guesda je videti med njo.

Pred magistratom, kjer se je nastanil predsednik republike Raymond Poincare stoji vedno velika množica ljudstva, ki b

Cesar med ranjenci.

DUNAJ 19. (Kor.) Cesar se je odpeljal danes dopoldne s schönbrunnskega grada v palačo Augarten, kjer se nahaja rezervna bolnišnica Rdečega križa, da obišče tamkajšnje ranjence. Pred vhomod v palačo so pozdravili vladarja: nadvojvodinja Marija Jožefa in Zita, nadvojvoda Maksimilijan in načelniki bolnišnice.

Cesarja je občinstvo na potu od Schönbrunn do bolnišnice povsod viharno pozdravljalo. Občinstva je bilo kljub deževnemu vremenu vse polno na ulicah.

Cesar se je zamudil v bolnišnici nad eno uro, nagovoril skoro vsakega ranjenca, jih vpraševal, kje so bili ranjeni in kake rane imajo.

Na povratku v Schönbrunn je bil cesar zopet predmet velikih ovacij.

Dunajska občina daruje 25.000 K za prebivalstvo vzhodne Prusije.

DUNAJ 19. (Kor.) Župan dr. Weisskirchner je naslovil na nemškega poslanika pl. Tschirskyja pismo sledeče vsebine: Strašna osoda prebivalcev vzhodne Prusije, ki so vsled mimoidoče zasede od strani ruskih čet pod strašnimi grozodejstvi in ekscitni barbarskih kosaških tolpe težko trpeli, je tudi v naših za nemško državo živo utripajočih srcih vzbudila globoko sočutje. Dunajska občina, ki sočustvuje s težko izkušenimi prebivalci vzhodne Prusije, hoče tudi pomagati sirotam in revni s tem, da daruje zanje 25.000 kron.

Norvegija in vojna.

BERLIN, 18. (Kor.) Wolffova pisarna javlja: Naš dopisnik iz Kristijanije nam poroča na podlagi pogovora z glavnimi uredniki vodilnih listov v Kristijaniji in z njihovim privoljenjem:

V norveškem časopisju se goji soglasna želja, da se na vsak način ohrani najstrožja nevtralnost in obsoja vse, kar bi se moglo tolnačiti v nasprotni smeri. Ta iz-

java obseza, kakor dodaje naš dopisnik, glavne liste vseh strank: Astenposten, Morgenbladet in Norske Intelligens Sedler, in to radi vedenja tukajšnjega lista »Verdens Gang« in njega londonskega dopisnika, ki je bil tako nesramen, da je brzojavil svojemu listu vse vesti agencij Reuter in Havas, z vso njih sovražnostjo proti Nemčiji ter je s tem še povečal zardigo in senzacijo. Vedenje tega moža, ki dela mučno izjemo v norveškem časopisju, bi moglo škodovati korektnemu vedenju nasproti Nemčiji in nje dobremu glasu, ako ne bi vedeli tu, da je ta, poprej ugleдни list le vsled sodelovanja tega dopisnika izgubil vsak vpliv na deželo in na vlado ter da je izgubil tudi na številu naročnikov.

Severna mrzlotja tega pisma mi je potlačila srce. Odkar sem ljubila Welfarda, je bilo prvokrat, da sem se ločila od njega, prvokrat, da sva si pisala. Zame je bil to velik dogodek. In jaz sem mu že rekla, s kakim hrepenenjem pričakujem njegove prve pisane besede, kako radovedno me napravlja že njegova pisava, ki mi je še neznan. Niti omenjal ni teh izjav; morda je mu niso zdele vredne odgovora. E-dina ljubavna beseda v vsem pismu je bila pozdravna formula, navadna beseda. Nemki bi bila morda zadostovala. Jaz pa, s svojim toplim italijanskim srcem, sem se čutila razočarano in skoro užaljeno.

16.

Ko sem dospel do tega mesta Fulvijinih izpovedb, sem odložil rokopis in gledal sanjavo okoli sebe.

Nje odkrita duša je blestela iz teh izpovedb, ki je bila istotako oddaljena od nečimurnosti kakor tudi od neresničnega sramu. Bil je to nje odkritosrčen način, da je govorila resnico za vsako ceno, ne da bi hlinila nadnaravnih čednosti, da je

pripoznavala lastno krivico in opazovala okolnosti v njih pravi luči. Čutil sem, da mi razkriva svoje srce, da ni imela pred menoj nikakih tajnosti. Plemenito, čisto čustvo in dolg hvaležnosti . . . . . To je bila njena minulost. In črna točka, ki sem jo pričakoval? Uboga Fulvia! Obžaloval sem jo bil kot obremenjeno s krivdo, a bila je čista kakor nebeška nevesta. Uboga, uboga Fulvia! Solnce je obevalo sobo in je posijalo mojo posteljo v poplavo toplote in luči. Srce mi je bilo tako veselo! Oblekel sem se pevačje in se smehljaj solncu, ki je za nočjo vstalo lepše in bolj zarečje, kakor moja ljubezen po ledenem sumu.

Ali razumeti nisem mogel, da je bila ta mrzloba le v meni. Zdelo se mi je, kakor da sva bila moralno ločena, a sva se sedaj zopet združila; čutil sem potrebo, da bi čul nje zagotovilo, da me še ljubi. Saj mi je rekla večer poprej, predno je zame pisala vso noč. Poskočil sem, se oblekel naglo in odšel. Nisem se ustavil na stopnicah hotela Milano, kjer so mi sledili trije natakariji in me zaustavili kakor tatu, rekši mi: »Stev. 17 je odšla!« Š t e v.

17 je bila Fulvia. Vraga! Sunil sem jih od sebe, kakor da so trije upiki, in sem hitel zopet gori. »Pričakovaj bora gospice Zaira!« sem rekel. Ali, mesto da bi bili razumeli pouk, je vtknil eden njih ključ v ključavnico ter zaklical svojimi tovarišem in sokrivcem: Ko se štev. 17 povrne, povejte jej, da jo nekdo pričakuje v sobi! Drzno sem vstopil v sobo, v kateri se je moja miljenka šalila kakor otrok, sanjala kakor pesnik, upala kakor upnik in trpela kakor mučenica. Zleknil sem se na počivalnico in sem se hotel stisniti v isti kot, ki je ohranil še utis nje postave. Ali glava mi je molela čez naslonjalo, a ko sem jo hotel stisniti nižje, sta se mi pa dvignili kolena. Mislil sem na preroka Elijo, ki se je, da bi vzdramil mrtve otroke, pripogibal na njih telesa, s svojimi rokami na njihovih, s svojimi ustmi na njihovih, s svojimi nogami na njihovih nogah, in prosil sem vero, ki prestavlja gore, naj ta čudež obnovi in stisnil sem se v koticu Fulvie v naslonjač. Ali ni se obnovila vera, ne čudež. Potem sem vstal in hodil po sobi in si ogledoval vse. (Dalje.)

PODLISTEK

Vihar in tišina.
Prevel iz laštine M. C.

Nekoga večera, devet dni potem, ko sem pisala Welfardu, sem se pripravljala v gledališče, ko so mi prinesli njegov odgovor. Tresla sem se nadejpolno, ko sem odpirala pismo. Moje ljubezive besede so mi prišle zopet v spomin in so zahtevale v odgovor strastno besedo ljubezni. Ali, kako veliko je bilo moje razočaranje. Strast v njegovi duši je nema. Čednost in velikodušje pri njem nista izraz čustva, ampak le posledica prevdarka, hladne čut dolžnosti. Tu prepisujem njegovo pismo za vas in sodite po tem:

Draga Fulvia!

Vaš lep vspeh me jako veseli — sicer pa nisem nikdar dvomil na tem; imeli boste sijajno karijero, odkritosrčno se veselimi tega!

Čital sem sodbe, kritike o vašem prvem nastopu. Vse so laskave za vas.

In tudi zame, verujte mi, četudi močno pretiravate moj delež pri tem. Pazite na pripombo, ki jo napravlja kritika v »Perserveranza«. Res je, vi pretiravate globoko glasove in jih forsirate. To je v pomoč tistim umetnicam, ki sta jim čas in napor pokvarila srednje tone. Ali vi nimate nobene praznine v svoji skali ter morate vsekako popraviti to pogreško. Ko se boste zopet mudili v Turinu, hočeva skupno delati na tem, Kontrakt, ki vam je predložen, je dober. Gledališče Reggio Emilia je v spomladanski sezoni važen umetniški institut. Sklenite pogodbo brez dolgega premišljevanja, kajti jako koristno bo za vas. Vloga Afričanke se izvrstno prilega vašemu glasu in morete se je naučiti v malo dneh.

V dušo mi je žal, da ne morem biti pri vas ter vam prihraniti sitnosti kontrakta. Ali, saj veste, da sem suženj dela. To me pa ne ovira, da ne bi mislil na vas. Pisite mi pogosto in ljubite me, kakor vas ljubi Vaš

Welfard Herbert.

Severna mrzlotja tega pisma mi je potlačila srce. Odkar sem ljubila Welfarda, je bilo prvokrat, da sem se ločila od njega, prvokrat, da sva si pisala. Zame je bil to velik dogodek. In jaz sem mu že rekla, s kakim hrepenenjem pričakujem njegove prve pisane besede, kako radovedno me napravlja že njegova pisava, ki mi je še neznan. Niti omenjal ni teh izjav; morda je mu niso zdele vredne odgovora. E-dina ljubavna beseda v vsem pismu je bila pozdravna formula, navadna beseda. Nemki bi bila morda zadostovala. Jaz pa, s svojim toplim italijanskim srcem, sem se čutila razočarano in skoro užaljeno.

16.

Ko sem dospel do tega mesta Fulvijinih izpovedb, sem odložil rokopis in gledal sanjavo okoli sebe.

Nje odkrita duša je blestela iz teh izpovedb, ki je bila istotako oddaljena od nečimurnosti kakor tudi od neresničnega sramu. Bil je to nje odkritosrčen način, da je govorila resnico za vsako ceno, ne da bi hlinila nadnaravnih čednosti, da je

pripoznavala lastno krivico in opazovala okolnosti v njih pravi luči. Čutil sem, da mi razkriva svoje srce, da ni imela pred menoj nikakih tajnosti. Plemenito, čisto čustvo in dolg hvaležnosti . . . . . To je bila njena minulost. In črna točka, ki sem jo pričakoval? Uboga Fulvia! Obžaloval sem jo bil kot obremenjeno s krivdo, a bila je čista kakor nebeška nevesta. Uboga, uboga Fulvia! Solnce je obevalo sobo in je posijalo mojo posteljo v poplavo toplote in luči. Srce mi je bilo tako veselo! Oblekel sem se pevačje in se smehljaj solncu, ki je za nočjo vstalo lepše in bolj zarečje, kakor moja ljubezen po ledenem sumu.

Ali razumeti nisem mogel, da je bila ta mrzloba le v meni. Zdelo se mi je, kakor da sva bila moralno ločena, a sva se sedaj zopet združila; čutil sem potrebo, da bi čul nje zagotovilo, da me še ljubi. Saj mi je rekla večer poprej, predno je zame pisala vso noč. Poskočil sem, se oblekel naglo in odšel. Nisem se ustavil na stopnicah hotela Milano, kjer so mi sledili trije natakariji in me zaustavili kakor tatu, rekši mi: »Stev. 17 je odšla!« Š t e v.

17 je bila Fulvia. Vraga! Sunil sem jih od sebe, kakor da so trije upiki, in sem hitel zopet gori. »Pričakovaj bora gospice Zaira!« sem rekel. Ali, mesto da bi bili razumeli pouk, je vtknil eden njih ključ v ključavnico ter zaklical svojimi tovarišem in sokrivcem: Ko se štev. 17 povrne, povejte jej, da jo nekdo pričakuje v sobi! Drzno sem vstopil v sobo, v kateri se je moja miljenka šalila kakor otrok, sanjala kakor pesnik, upala kakor upnik in trpela kakor mučenica. Zleknil sem se na počivalnico in sem se hotel stisniti v isti kot, ki je ohranil še utis nje postave. Ali glava mi je molela čez naslonjalo, a ko sem jo hotel stisniti nižje, sta se mi pa dvignili kolena. Mislil sem na preroka Elijo, ki se je, da bi vzdramil mrtve otroke, pripogibal na njih telesa, s svojimi rokami na njihovih, s svojimi ustmi na njihovih, s svojimi nogami na njihovih nogah, in prosil sem vero, ki prestavlja gore, naj ta čudež obnovi in stisnil sem se v koticu Fulvie v naslonjač. Ali ni se obnovila vera, ne čudež. Potem sem vstal in hodil po sobi in si ogledoval vse. (Dalje.)

rada videla predsednika. Tako se godi tudi vsakemu hotelu, kjer se nahaja kak minister, poslanik ali kak znan parlamentarec. Mnogoštevilni avtomobili drve po mestu. Oficirji v uniformah hodijo mirno. Veliko pozornost in občudovanje vzbujajo zlasti domači vojaki iz Afrike. V nedeljo hiti ves elegantni svet v cerkve, kjer se čita velika maša. Po maši odide vse na veliki trg, ponos mesta Bordeauxa. Na trgu Grands Hommes kupuje občinstvo cvetlice in sadje za dejemerje. Povsod je videti veselo in razposajeno občinstvo.

Le obrežja s svojimi dokli, piramidami vrc in sodov imajo vedno svoje stari lice. Počasni se pretaka Garonne med jasnimi, vročim solncem in parniki se vozijo proti široki ravnini bordeljski, ki se bleksketa na širokem horizontu. Svetli in veseli Bordeaux ne ve ničesar o grozečih skrbih, ki so privedle goste s severa in zapada.

Pozivni razglas.

Na podlagi Najvišjega poziva cele c. in kr. ogrske črne vojske se kličejo k službi z orožjem pri črni vojski:

1. Vse v letu 1894. rojene črni vojski podvržene osebe in
2. vse v letu 1893. in 1892. rojene črni vojski podvržene osebe, katere so bile zaznamovane pri naboru leta 1914. s pripombo »Zurückzustellen«.

IZBIRANJE:

Da se sposobnost za službo z orožjem pri črni vojski zamore doseči, morajo imenovane črni vojski podvržene osebe priti pred zbiralno komisijo črne vojske (Landsturmusterungskommission) v mestu poveljstva domobranskega dopolnitvenega okraja, kjer se nahaja njihovo bivališče.

Kraj, dan in ura uradovanja teh komisij se bodo posebno razglasila. Črni vojski podvržene osebe imajo na kraj te zbiralne komisije in nazaj prosto vožnjo na železnih in na parobrodih. Za to svrhu morajo v občini svojega bivališča (pri občinskem uradu, pri magistratu) prositi za izdajanje legitimacije (Landsturmlegitimationsblatt).

Črni vojski podvržene osebe, katere ne bivajo v svoji domači občini, se morajo na vsak način javiti dne 25. septembra 1914. leta pri občinskem uradu (pri magistratu) svojega bivališča s svojimi dokumenti, kakor krstni list, domovinski list, delavsko knjigo i. t. d., kjer dobe potem legitimacijski list črne vojske.

Legitimacijski list črne vojske se mora dobro spraviti in prinesiti k izbiranju s seboj.

Te v tem razglasu imenovane črni vojski podvržene osebe, katere na določen dan k izbiranju vsled zapreke, kateri se niso mogle izogniti, niso mogle priti, se morajo javiti pri jedni poznejše določeni komisiji. Uradovanje te komisije (kraj in čas) se bodo posebno razglasilo.

NASTOP SLUŽBE:

Poklic k službi je določen za poznejši čas.

Osebe, katere so bile pri izbiranju imenovane, bodo takoj pri izbiranju izvedele, kam in kedar da morajo odriniti.

UGODNOSTI:

Tiste črni vojski podvržene osebe, katere spadajo pod osebe, imenovane pod § 29 vojaškega zakona — (posvečeni duhovni, kandidati za duhovni stan zakonito določenih cerkev) — se k službi z orožjem pri črni vojski ne vzamejo; vendar pa morajo priti k izbiranju in tam na podlagi svojih dokumentov dokazati ta svoj poklic.

Te v tem razglasu imenovane črni vojski podvržene osebe, ako so pri izbiranju najdene kot sposobne, lahko tudi prostovoljno vstopijo v vojsko, mornarico ali pa v domobranstvo, in sicer za čas normalne prezentne službe ali pa, ako imajo pravico za ugodnosti enoletne službe, kot enoletniki.

Črni vojski podvržene osebe, katere imajo po vojaškem zakonu ugodnosti enoletne prostovoljne službe, lahko dobe pravico, da tudi kot taki (črni vojski podvrženi) nosijo znak enoletnih prostovoljcev.

Osebe, katere so prišle k izbiranju, se jim meseca novembra 1914. leta ni treba javiti k naboru.

Kdor se po teh zakonih ne ravna, bo po zakonu strogo kaznovan.

C. KR. NAMESTNIŠTVENI SVETNIK V TRSTU.

V Trstu, dne 19. septembra 1914. I.

RAZGLAS.

C. KR. NAMESTNIŠTVENI SVETNIK V TRSTU.

Predmet: Pregledovanje črnovojniki.

Trst, dne 19. septembra 1914.

Nanašaje se na istodobno objavljeni razglas o vpoklicanju, daje se na občno znanje, da se bo vršilo pregledovanje vseh v Trstu bivajočih črnovojnih obvezancev (domačinov in tujcev) rojstnega leta 1894, ter vseh črnovojnih obvezancev (domačinov in tujcev) rojstnega leta 1893 in 1892, za katere se je o priliki letošnjega nabora določila »zavrnutev«, pri c. in kr. dopolnitvenem poveljstvu voje mornarice Via SS. Martiri 20 naslednje dneve ob 8. uri popoldne, in sicer:

11. oktobra 1914 rojstno leto 1894 s črkami A. do E.

12. oktobra 1914 rojstno leto 1894 s črkami F. do L.

13. oktobra 1914 rojstno leto 1914 s črkami M. do R.

14. oktobra 1914 rojstno leto 1894 s črkami S. do Z.

15. oktobra 1914 rojstno leto 1893 žreb števil. 1 do 558.

16. oktobra 1914 rojstno leto 1893 žreb števil. 559 do 1080.

17. oktobra 1914 rojstno leto 1892 žreb števil. 1 do 580.

18. oktobra 1914 rojstno leto 1892 žreb števil. 581 do 1073.

19. in 20. oktobra 1914 rojstno leto 1894., 1893. in 1892. tujci.

K temu uradnemu poslovanju morajo domačini dotično pozivnico prinesiti s seboj.

Kdor bi iste ne prejel do 1. oktobra t. l., se mora oglasiti ob uradnih urah pri mestnem magistratu, vojaški oddelek, Via SS. Martiri 4, I. nadstropje.

Tujci se morajo takoj predstaviti mestnemu magistratu, mestna telovadnica Via Valle števil. 2, kjer dobe črnovojni legitimacijski list, s katerim se imajo oglasiti pri pregledovalni komisiji ob dnevu, določnem od mestnega magistrata.

Vsi črnovojni obvezanci morajo točno priti k pregledovanju.

Kdor izostane brez zadostnega opravičenja, bo kaznovan po § 4 zakona z dne 28. junija 1890 drž. zak. števil. 137 z zaporo od 1 meseca do 2 let.

Za opravičeno izostale črnovojne obvezance se bo vršilo dokladno pregledovanje dne 16. novembra in 15. decembra 1914.

Kraj in čas tega pregledovanja se objavi pravočasno.

Dr. FABRIZI.

Razne politične vesti.

Najtežje rane — ozdravljive. Iz Budimpešte se poroča: V neki tukajšnji bolnišnici ležita dva vojaka, ki sta bila pripeljana s severnega bojišča in spadata brezdvomno med najtežje ranjene, še živeče vojake. Eden, okoli 20 let star infanterist, je imel nesrečo, da je zašel v strahoviti ogenj sovražnika. Zadelo ga je kar osem krogel, pet jih je šlo gladko skozi telo, tri pa so obitale v stegnu. Upanje na okrevanje je bilo silno majhno, ker je bil vojak slaboten in je moral prestati še dolgo železniško vožnjo, predno je dospel v Budimpešto. Kljub temu se je posrečilo, revežu po ekstrahiranju krogelj vsaj toliko opomoči, da zamore sedaj že jesti in spati, da ima zopet veselje do življenja in da bo mogel najbrže že tekom štirih tednov sam zapustiti bolnišnico. — Še bolj zanimiva pa je rana omenjenega drugega vojaka, nekega prostovoljca, ki se je sam bojeval z neko četo kozakov in zadobil pri tem kar 17 blesur, med temi en strel v ramo, tri udarce s sabljo na glavo, sunek s sulico v lice, potem poškodbe na vratu, na prsih in na nogah. V prvem trenotku so smatrali ranjenca vsi za izgubljenega, toda vojak je vsled krepke konstitucije prebil prvih 10 težkih dni in si je sedaj že toliko opomogel, da sedi lahko na stolu, čita časopise in obžaluje, da se ne more več bojevati. Imenovani vojak ima tudi precej humorja in imenuje samega sebe »Vzorno zbirko vseh evropskih blesur«.

V Antwerpnu. Korespondent nekega danskega lista je poslal svojemu listu sledeče pismo o položaju v Antwerpnu, tej najmočnejši belgijski trdnjavi, kjer se nahaja sedaj belgijska armada. Prišel sem semkaj s parknikom in zapazil med potovanjem, da na Nizozemskem kar mrgoli vojaštva vseh vrst. Vsa dežela, zlasti južni del, je v obsednem stanju. Napravljene so bile nove utrdbe, čez Skaldo pa pontonski most. Tu v Antwerpnu je sicer čisto mirno. Obleganje se še ni pričelo. Zanimivo in najbolj važno je dejstvo, da morajo biti po osmih ponoči že vse luči ugasnjene. Vsekakor je to varnostna odredba, ki je bila odredena vsled obiska nemških zrakoplovoval nad mestom. Takoj, ko se prične daniti, preiščejo Belgijci z reflektorji horizont. Meščani slede tem prizorom z velikim zanimanjem in silno napetostjo. Sicer pa ni opažati nobene nevarnosti med prebivalstvom. Ljudje se sprehajajo, se zabavajo, prepevajo običajne pesmi in nove vojaške popevke, ki jih je ustvaril položaj. Oskrbovanje z živili se vrši čisto redno. Na vseh hišah, cerkvenih zvonikih in vozovih električne železnice se nahajajo zastave, moški in ženske pa nosijo na prsih trakove v narodnih barvah.

Maurice Maeterlinck proti Nemcem. Iz Frankfurta se poroča preko Londona: Svetovnoznan belgijsko-francoski pisatelj, Maurice Maeterlinck, je objavil sedaj v angleškem časopisu zopet nov članek proti Nemcem in Nemčiji. Maeterlinck pozivlja Anglijo in njene zaveznike, da naj popolnoma zatro in uničijo nemški militarizem, ki uničuje sedanjo dobo kakor kaka strupena goba.

Vojna tragedija. V bližini Zofingena v Švici stanuje neka gospa, ki je rodom Švicarka. Poročila se je z nekim Nemcem in mu povila dva sinova. Po smrti moža je poročila nekega Francoza in mu istakotko povila dva sinova. Ko je izbruhnila vojna, sta morala starejša v nemško, mlajša sinova pa v francosko armado. Bratje so si postali tako »sovražniki« in so, kakor poroča »Neue Argauer Zeitung«, tudi že vsi štirje padli.

Vojna tragedija. V bližini Zofingena v Švici stanuje neka gospa, ki je rodom Švicarka. Poročila se je z nekim Nemcem in mu povila dva sinova. Po smrti moža je poročila nekega Francoza in mu istakotko povila dva sinova. Ko je izbruhnila vojna, sta morala starejša v nemško, mlajša sinova pa v francosko armado. Bratje so si postali tako »sovražniki« in so, kakor poroča »Neue Argauer Zeitung«, tudi že vsi štirje padli.

Domače vesti.

Tukajšnje namestništvo razglasa: Počenši z 20. septembrom t. l. bo »Società Veneta« zvezno z vlakom števil. 85, ki prihaja ob 7.04 popoldne v Cervinjano, pustila voziti nov vlak števil. 31, ki odhaja iz

Cervinjana ob 7.09 popoldne in prihaja v Portogruaro ob 8.25 zvečer. Ta vlak ima v Portogruaro zvezo z vlakom števil. 1537 italijanskih državnih železnic.

Tako imamo novo zvezo Trst — Benetke.

Ker s tem dnem počnejo voziti tudi direktni vozovi iz Benetk v Trst in obratno, ne bo treba več štirikrat izstopiti, kakor do sedaj.

Med Trstom in Benetkami bodo počenši z 20. septembrom t. l. vozili sledeči direktni vlaki preko Cervinjane:

Odhod iz Trsta juž. žel. ob 9.00 popoldne; 12.30 popoldne; 4.10 popoldne. Prihod v Benetke ob 2.10 popoldne; 5.55 popoldne; 10.21 zvečer.

Odhod iz Benetk ob 6.00 popoldne; 9.10 popoldne; 1.25 popoldne.

Prihod v Trst juž. žel. ob 11.48 popoldne; 4.10 popoldne; 7.45 popoldne.

Nujna prošnja. Ranjenci slovenske narodnosti, ki ležijo po različnih bolnicah naše monarhije, želijo poleg telesne tudi duševno hrano in vesti iz miljene domovine, za katero so prešli svojo kri ter prosijo knjig in čtiva iz svoje domovine.

Na prošnjo nekega dunajskega znanca prevzame drage volje nalogo, nabirati in razpošiljati knjige in časopise našim milim bratom po avstrijskih bolnicah ter prosim sorojake, naj bi blagovolili pošiljati knjige in prečitane časopise na naslov:

Anton Jerkič, fotograf v Gorici ali pa: Leop. Loebenstein, Dunaj VIII/2, Kupkagasse 6.

NB. Darovane knjige in časopisi se ne vračajo. Prosim, da bi blagovolili vsi slov. časopisi to prošnjo priobčiti.

Naš cesar in vojni dogodki. V listih čitamo: Kljub svoji visoki starosti — v 85. letu — zasleduje cesar Fran Josip vojne dogodke z največjim zanimanjem, in reči bi se moglo, da se je v zadnjem času pomladil. Cesar dobiva v roke vsako uradno poročilo in vsako važnejše brzojavko in na podlagi podatkov sledi na zemljevidih, ki jih je njegova pisalna miza polna, vsakemu dogodku na bojnem polju. Jako dobro je poučen o položaju posrednih krajev in poznana mu je vsaka reka, vsaka vasica in vsaka občina na bojišču. Zadnji čas je cesar dobre volje, da je že večkrat izrazil željo, da bi sam šel na bojno polje med svoje vrle vojaške junake. To bi bila za našo vojsko gotovo velika radost, ali z ozirom na cesarjevo visoko starost bi mogla biti vsaka taka pot škodljiva njegovemu zdravju. Zato mu je najbližja okolica svetovala, naj ostane na Dunaju in cesar se je udal, četudi s težkim srcem.

Patriotičen in človekoljuben sklep. Konceptni, pisarniški uradniki in oficijanti deželne sodnije, državnega pravdnštva in okrajne sodnije za kazenske stvari v Trstu so sklenili iz lastne volje, da bodo dajali 1 odstotek od mesečne plače za ranjene vojake in to za ves čas vojne. Ta patriotični in človekoljubi sklep je vreden vse pohvale.

Mecen češke Osrednje šolske matice. Te dni je umrl v Šakovu na Češkem veleposlanik Anton Svoboda in je češko šolsko družbo določil za svojo univerzalno dednino. Vrednost posestva se ceni na 180.000 kron. Po odbitku vknjiženih dolgov ostane čistih nad 100.000 kron, ki pridejo šolski družbi kaj v prilog v sedanjih, tudi za take institucije težkih časih.

Olajšave na državnih železnikah v svrhu posredovanja dela. Tukajšnje c. kr. ravnateljstvo državnih železnic javlja: V svrhu posredovanja dela obstoji vrsta organizacij, ki so jim avstrijske državne železnice priznale pravico do izdajanja legitimacij z utisnjenimi kolki železnice, ki opravičujejo dotičnega delavca do polovične vozne cene III. razreda v osebnih, ali mešanih vlakih do kraja, kjer so dobili delo. Sedaj pa so se po vzpodbudi ministrstva za notranje stvari ustanovile v posameznih kronovinah deželne centrale za posredovanje dela, ki so opravičene, da delavcem, ki so jim preskrbele delo, in njihovim družinam izdajajo legitimacije brez vtisnjene goblja. Te legitimacije opravičujejo do enkratne proste vožnje na državnih železnikah v isti kronovini do kraja dela, in to z osebnimi vlaki. Legitimacije pa se morajo poprej predložiti pri blagajni na tisti postaji, kjer se začena vožnja.

Prošnja do usmiljenih src. V petek so pokopali na bojišču v Galiciji ranjenega in v Trstu umrlega Alojzija Tenceta iz Sv. Križa števil. 147. Poleg neopisne žalosti po umrlem junaku se je naselila v to siromašno hišo še velika beda. Oče padlega, Ivan Tence, nima namreč nič svojega in stanuje v najetem stanovanju. Ima pa še 4 druge otroke, od katerih najmlajši šteje — šele par dni!! Ni treba praviti, kako zadevle ženo v takem položaju vest, da je jey je najstarejši sin mrtev! Huda nesreča je prišla nad to družino. Pomozi, kdor le more!

tatvina z vjonom. Tudi gospo Marijo Mandelick, ki stanuje v I. nadstropju hiše št. 5 v ulici Porporella, so prednočnim neznanj tатовi počastili s svojim obiskom. Odesli so s seboj zlato uru vredno 200, zlato verižico vredno 120, zaponko s smaragdom vredno 200, srebrno sladkornico vredno 50, srebrno namizno orodje vredno 220, srebrni servis za čaj vreden 120 in ducat srebrne namiz-

MALI OGLASI

Iščem dva dobra čevljarska pomočnika. — Peter Dobré, Sv. Ivan 699. 1001

Kupujem stare kovine. — Anton Cerneka, ul. Olmo 4, Zaloga koles za vozove. 976

Lepa meblirana soba se odda dvema gospodoma ali pa družini brez otrok. — Vicoło San Vito števil. 13. 1096

Mlekarska zveza v Ljubljani, podružnica v Trstu, ulica Geppa 6 prodaja mleko po 23 vinarjev liter. Vedno sveže čajno maslo, skuta, med itd. 999

Jačca štajerska po 7, 8, 9 vinarjev komad. Piščanci po K 180. Kokosi po 2 K kilogr. Carducci 39, Ronco 6, Kandler 8. 921

Soba zračna prazna ali meblirana se odda v najem, poštni osebji. Cena nizka. Ulica Molino a vento 5, II. nad. 1004

Odda se v najem postelja v sobi, ulica Conti št. 24, vr. 7. pritličje. 1007

Plesne zabave začnajo zopet z današnjim dnem v ulici S. Michele št. 12. K obilnemu posetu uljudso vabi udani Zotter. 1008

Osamljena posestnica zemljišč, ki potrebuje delavca naj piše na naslov ALOJZ SIMONI, poštolceleže Rojan. 1009

Lepa meblirana soba, zračna, razglad na ulico se takoj odda v ulici Ruggerò Manna 16, pritličje desno. 1010

Odda se takoj soba za dve osebi pri slovenski družini. Ulica Belvedere 47, I. n. (1011)

Slovenska družina sprejme na hrano in stanovanje dijake ali dekleta. Ulica Belvedere št. 47, I. nad. 1012

Išče se postrežnica za nekaj ur popoldne. Pendice di Scoreola št. 331, II. n. desno. 1013

Odda se zračna sobica z eno ali dvema posteljama. Ulica Farneto 44, polnadstropje, vrata 20. 1014

Postelja s hrano se odda v ulici Farneto št. 24, I. nad-tr. 1015

Sedlarski pomočnik in sedlarski učencec, kateri ima veselje do ta obrti, se takoj sprejme pri Ivanu Kravos, sedlarska delavnica in zaloga konjskih vpreg v Gorici. 1016

Odda se soba z eno posteljo. Ulica Chiozza 59, pritličje. 1017

Izkušena babica se priporoča cenjenim gospodim. Sprejelo se tuje noseče na dom Trst, ul. Chiozza 59, pritličje. (1018)

Zenibena ponudba! Krémur udovec na lepem kraju na goriskem se želi poročiti z gospodično 40—50 let staro, katere ima veselje do trgovine. Ponudbe pod »Srečen dom« Gorica I. 1020

Sobica meblirana, solčna se odda uradnici ali učiteljici z uporabo kuhinje pri eni osebi Oglasiti se: Acquedotto 68, IV. nad, od 12—1 in od 5—6. 1019

Postrežnica se išče, via Ruggerò Manna 11, vr. 8, za 8—11 dopoldne. 1021

Išče se gospodična k dvema dečkoma, dnevas za 5 ur. Naslov pove inzer. oddelek 1230

Slovenska družina sprejme dijake ali učence na hrano in stanovanje. — Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti. 999

Meblirana soba se odda s 1. oktobrom v najem gospodu ali gospici v ulici Commerciale št. 11, III. nadst. 4000

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metodija!

Dr. HORVATH
TRST, CORSO ŠT. 17
Specialist za KOŽNE in SPOLNE BOLEZNI
ŠIBKOST in NERVOZNOST
za BOLEZNI v NOGAH in SKLEPIH.
Sprejema od 11 - 1 pop. in 4 - 6 zvečer

in razno moderno blago za moške in ženske oblike
razpošilja po najnižjih cenah Jugoslavanska razpošiljalna
R. Stermecki v Celju 302 Štajerski.
Pišite po glavni ilustr. cenik čez več tisoč stvari, kateri se vsakemu pošlje zastonj. Pri naročilih iz Srbije, Bolgarije, Nemčije in Amerike je treba denar na preji poslati.

Sidro-Syrup. Sarsapariljan compo.
Glejte kv. Steklenica K 3.00 in 7.50.
Sidro-Liniment. Capsoł compo.
Nadomestilo za sidro-Pain-Expeller.
Belgiske elajljolice mazilo za prehlajenje, reumatizem, terganje po udib, led.
Steklenica K — 20, 1.40, 2.—
Sidro - žvepleno - mazilo.
Zelo olajšuje pri lišaju, solnem toku, itd.
Londak K 1.—
Dobi se skoro v vsaki apoteki ali pa direktno: Dr. Biecher-Jovi apoteki „pri slatnem lezu“, Praga I, Ellzabathstrasse 5

RESTAVRACIJA
AURORA
Trst, ul. Carducci 13.
Vsak večer od 7. do polnoči
velik koncert
I. slovan. tamburaškega društva
MIGNON
pod vodstvom g. ce ZLATE BOLINER.
Opozarja se cenj. občinstvo na izbrani spored različnih komadov in narodnih pesmi in ples.
Ob nedeljah in praznikih Matinee.
: VSTOPNINA PROSTA. :
Za obilen obisk se priporoča
JOSIP DOMINES.
Poleg renomiranega Goosovega piva se tuči pivo Reuchel-Bräu iz Kulmbacha

10% čistega dobička za slovenske Ciril - Metodove šole v Trstu daje
GORENJEK & Co.
slovenska knjigarna in papirnica
Trst, ulica Caserma 16
(NIK KAVARNE COMMERCIO)
Cenjenemu občinstvu javlja, da ima veliko izbero šolskih knjig za slovenske in ostale šole. - Rekvizitov za risanje. - Vsakovrsnega papirja in kuvertov. - Nadalje ima vse pisarniške potreščine za šole in pisarne. - SOLIDNE CENE. - Postrežba točna.

Vojni in drugi dogodki v slikah.
Ilustrirani Glasnik
Pravkar je izšel novi zaželjeni tednik „ILUSTRIRANI GLASNIK“. Priklicala ga je v šiviljenje vsestranska želja in Hiva potreba. Suhoparna časnikaška poročila nam ne zadostajo več — svoje vojake, ki se bore na mejah za našo srečo in blagor, hočemo videti v podobni! Tej želji ustreza „Ilustrirani Glasnik“.
Prinašal bo vsak teden obilo slik z raznih bojišč, v podobah popisoval življenje naših vojakov v laborišču in pri kroavem delu, prinašal slike imenitnih dogodkov v drugih državah in znamenitih prireditih doma, skratka — njegove fotografije bodo na najzabavnejši in najzanimivejši način pripovedale o šiviljenju doma in v svetu. List bo razen tega prinašal več mikavnih povesti, popisov vojaških doživljanj, splošno zanimive poučne šlanke in mnogo drugega zabavnega gradiva. Da zadostimo potrebi po točnih in nagih poročilih, bo list izhajal vsak četrtek na dvazajstih velikih straneh. Cena „Ilustr. Glasniku“ je izredno malo, ki bi se mogli z njim primerjati, zlasti če upoštevamo, da se bo list tiskal na lepem in solidnem papirju ter da bo imel prvotne reprodukcije.
Karočnina do novega leta 1915
stane samo K 2.70
Glasnik zavzema strogo narodnostno in versko stališče ter bo odkritosrčno branil in širil avstrijsko misel. Karočnina je nastoovni na Upravništvo „Ilustriranega Glasnika“ v Ljubljani.

ne priprave vredne 60 kron. Vse skupaj v vrednosti 870 kron.

Iz zlatarjevega izložbenega okna. Zlatar Anese Comincio, ki ima svojo delavnico in prodajalno v ulici di Cavana št. 11, je prijavil policiji sledeči dogodek: Dočim se je on s svojo soprogo razgovarjal v prodajalni, so se pred izložbenim oknom vstavili trije nepoznani zlikovci in si ogledovali v oknu razstavljene dragocenosti. Naenkrat je pa eden teh treh zlikovcev, s ponarejenim ključem odprl izložbeno okno in vzel iz istega 4 zlate ure, v skupni vrednosti 430 kron, nakar so vsi trije pobegnili.

Tatovi v brivnici. Brivec Josip Modena, ki ima svojo brivnico v ulici Porporella št. 5, je večeraj zjutraj konstatiral, da so bili v njegovi brivnici po noči posebeni klijenti: ker pa ni bilo njega v brivnici, da bi jih odrazil in ostrigel, so si vzeli vse v to potrebno orodje, in sicer britve, škarje za striženje las, milo, razne pomade in srebrno žepno uro, vse skupaj vredno K 86,20.

Umrli so: Prijavljeni dne 18. t. m. na mestnem fizikatu: Montanari Ernest, 2 leti, ul. Sv. Mavricija št. 3; Rijavec Anton, 17 dni, Škorklja št. 45; Rivolt Elvira, 4 mesece, Vrdela št. 671; Constantini Ana, 87 let, ul. della Procureria št. 6; Baca Marija, leto dni, ul. della Madonna del Mare št. 5; Tram Nerina, 2 leti, ul. P. Diacono št. 2; Solito Alojziji, 69 let, ul. P. Castaldi št. 11. — V mestni bolnišnici dne 15. t. m.: Dalino Ida, poldrugo leto; Costantini Alojziji, 57 let; Zei Anton, 6 let; Ravnik Antonija, 64 let.

Za Rdeči križ.

Rupp, Jakob K 15, Hektor in Alojzija Vanello K 40, Matej Pertot K 2, Katerina Odorico K 5, Ignacij Demarchi, Skedenj K 50, Franciška vd. Olenik, Sv. Ana K 5, Ivan Sancin pok. Ivana, Sv. Ana K 30, Ignacij Smelars, Sv. Sobota K 5, Emil Kretschmar K 20, Vojnopomočni sklad c. kr. namestništva v Trstu K 1076,28, Zupanstvo v Vrbenju K 357,92, K. Pfeifer in sinovi Trst-Barkovlje K 20, Družina Ferd. Malabotič 50, Peter Petronio K 2, Artur Covach K 2, Matej Juchard K 5, Potom "Piccola" K 283, Kepovila v Trebčah postal K 234.

V blagu: Jakob Taussig, Angelika vd. Radimir. Do danes nabrani darovi znašajo svoto K 279.210,79.

Vesti iz Gorishe.

Prva slovenska modistka v Gorici. V Šolski ulici št. 6 je otvorila te dni gospa R. Fabičič prav lično urejen modni salon, ki ga pripravljamo vsem goriskim Slovcem najpopolneje. Kakor kažejo v izložbah razstavljeni klobuki, razpolaga prva slovenska modistka z zelo lepimi klobuki, ki kažejo dober ukus in izvežbano modistko. Vabimo goriske Slovence, da si ogledajo izložbe in uverjeni smo, da jih šteje gospa R. Fabičič skoraj med svojimi odjemalkami.

Pozor kolesarji, prostovoljci! V petek, dne 18. t. m. se je vršil na Telovadnem trgu prvi nabor kolesarjev prostovoljcev. Nabora se je udeležilo 150 kolesarjev, od katerih je bilo potrjenih 133. Naborna komisija je bila sestavljena iz g. nadporučnika Skala in g. trgovca R. Drufovka. Ker ne zadostuje dosežanje število potrjenih kolesarjev prostovoljcev, se vrši v torek, 22. t. m. ob 3. uri popoldne na Telovadnem trgu drugi nabor. Vsi, ki še žele pristopiti kot kolesarji prostovoljci in oni, ki so se pisмено že javili, naj pridejo ob naznanjeni uri na Telovadni trg, da se podvržejo naboru. Priponinjamo, da se bodo kolesarji prostovoljci uporabili le za vojno pomožno službo na Goriskem. Vsak kolesar prostovoljec dobi 20 kron za obrabo kolesa, 3 kroge dnevnine in prosto hrano ali pa 1,38 K mesto hrane. Vsakdo mora prineseti s seboj nahrbtnik, zadostno perila, dobre čevlje, kozico, namizno orodje in čepico. Kolesarji, prijavite se polnoštevilno.

Iz seje deželnega odbora. Na gluhonemici se razpišeta dve mesti. Obrtno nadaljevalne in kmetijske šole se začasno ne otvorijo. Uradnika deželnega hipotečnega zavoda, g. Petrel in Mandolf se pridela deželnemu tajnistvu.

Prodaja grozdja v državnem tržnem nasadu v Trzinu. Večeraj popoldne se je prodajalo pri imenovanem nasadu grozdje za napravo vina. Dosegla se je lepa cena 28 kron za g. Izdražbal ga je g. Josip Pavličič iz Mirna pri Gorici.

Ajdovščina. Dodatno k izkazu darov za humanitarne namene iz Ajdovščine od 16. t. m. se naznanja, da je gosp. Angelj Casagrande nabral za podporo potrebnim družinam pod orožje pozvanih svoto 299 K 20 vin. ter odposlal na pristojno mesto. Nabiratelj gosp. Angelju Casagrande kakor tudi vsem darovalcem iskrena hvala!

Vesti iz Istre.

V občini Marezige se je od 17. 9. 1914 nabralo za Rdeči križ 364 K 68 v. Darovali so: A) Kocjančič Matej, župan 15 K, Kemr Fran nabral v cerkvi pri Sv. Ivanu 25 K 70 v., a v cerkvi v Marezigah nabral K 43. Rebolj Matej nabral v cerkvi v Truškah K 100.

B) V Marezigah: Lovrečič Stjepan K 5, Babič Ivan nabral v svoji gostilni 4 K 28 v. Rosinger 3 K, Gorjan J. 2 K. Po 1 K: A. Beržan, Grimalda A., Grimalda Ana, Joras Evfemija, Babič M. št. 197, Babič A. 181. C) V okolici Marezig: Krmac J. št. 32, 8 K. Po 2 K: Beržan Ivo 181, Babič J., 192,

Bernetič J. 12, Štok A. 159, Štok Antonija 193. Po 1 K: Domio A. 156, Beržan A. 185, Redela A. 27, Štok J. 189, Beržan A. 161, Sabadin J. 17, Babič J. 167, Babič Andrej 184, Babič Ivan 183.

D) V Babičih: Po 5 K: Babič I. 97, A. Sabadin 76. Po 2 K: Babič Matej 75, Babič Ana 66, Beržan M. 69, Babič A. 96, Babič M., Koren Ana 92, Umer Uršula 94, Babič Ana 71, Stepančič M. 89, Beržan I. 80, Ivan Babič 83. Po 1 K: Babič J. 88, Olenič Karol 67, Babič I. 84, Babič A. 71, Babič M. 85, Koren Andrej 86, Babič I. 73, Koren M. 74, Babič Ana 91, Babič M. 97, Babič Ana 144, Umer M. 98, Babič J. 94, Koren Rozina 92, Umer Ana 93, Babič Ana 97, Beržan Ana 69, Babič Antonija 75, Beržan A. 81, Babič J. 38, Babič J. 73, Babič I. 82, Babič Primca 91 K 120, Koren I. 92, K 260.

E) V Vanganelu: Babič Dominik 137, K 3. Po 2 K: Krmac A. 131, Babič I. 133, Sabadin I. 129. Po 1 K: Krmac J. 139, I. Sabadin 129, Krmac I. 136, Babič J. 134, Babič J. 132, Sabadin Ivan.

F) V Centuru: Po 10 K: Družina Babič 113, Krmac J. 100. Po 4 K: Krmac I. 108. Po 2 K: Babič I. 119, Babič M. 115, Babič I. 116, Bertok J., Krmac Antonija 105, Ivan Krmac 104. Po 1 K 60 v.: Favento Dominik 124. Po 1 K: Babič A. 114, Babič A. 115, Koren Uršula 109, Krmac A. 107, Krmac M. Krmac J. 103, Krmac J. 112. Po 30 vin. Krmac Udova 102.

G) V Rojcih: Po 3 K: Umer I. 49. Po 2 K: Marancin I. 62. Po 1 K: Babič Uršula 43, Šergon I. 48, Umer M. 52, Šergon Ana 55, Umer Ana 58, Šergon Anton 51, Umer A. 63, Barbo J., Umer I. 56, Umer Anton. Darovalcem hvala.

R trgovci.

Zažarela je strašna baklija, zasvetilo se je od vzhoda do zahoda, od oceana do oceana. Obstrmeli so ljudje in so plahi povsili glave. Kot ognjeniška lava s svojo neznanstveno silo so se privlačili kakor čez noč ti toliko in toliko prorokovani, za ves svet prevratni dogodki. Milijoni rok so zamenjali poljsko orodje s puško in mečem, najbolje delavne moči so zapustile kmetijske domove in odšle na bojno polje. Doma je ostala nedorasla mladina, žene z otroci in stari ljudje. Zmanjkalo je delavnih moči, skrbnih gospodarjev in krepkih mladeničev. Velike žrtve zadevljejo očeta, mater, ženo, nevesto; toda, vse to se pozabi, začelijo se rane, preč bo z našo sentimentalnostjo.

Ob takih resnih, a veličastnih dogodkih, kakor jih ne pozna zgodovina, otvarjamo letošnje trgovce, ki obeta biti po večletnem presledku še izdatna. V sled pomanjkanja delavnih moči pojde trgovce počasneje od rok, nego v drugih letih. Treba si je torej že prej vse pripraviti, da se potem med trgovtvo po nepotrebnem čas ne krati.

Pred vsem je urediti pravočasno klet, posodo in razno orodje, ki je rabimo v trgovtvi. Snaga v kleti, pri orodju in zlasti v posodi je prvi pogoj, da pridelamo dobro in stanovitno vino. Vse orodje in posode, kakor škafe, brente, mize, stiskalnice, sode itd. je skrbno osnažiti. Te je treba dobro odrgniti, najprej suhim potom, potem šele z vodo. Zlasti se mora odstraniti plesnoba z lesa in rja z železa; prva daja vinu neprijeten duh in okus, druga pa povzroča, da vino črni.

Plesnive sode je treba najprej suhim potom odrgniti ali postrgati, izplakniti, močno zažveplati in čez 1-2 dni zakuhati z vrelim (4-5% tnm) sodovim lugom in oprati z mrzlo vodo. Če sod ni plesniv, ampak, če je ležal prazen in odprt in je vsled tega dobil le pust okus, zadostuje, samo s sodovim lugom zakuhati in z mrzlo vodo oprati. Tako osnaženi sod se osuši, se zažvepla in dobro zabije. Pravilno spravljene sode, t. j. sode, ki smo jih vsake 2-3 mesece zažveplali in zabili, se neposredno pred rabo odpre in dobro z mrzlo vodo pomije. Novo posodo zakuham 2-3 krat z vrelim 2% tnm sodovim lugom. Tekočina se pa mora vselej še gorke iz sode izpustiti, drugače zakuhanje nič ne pomaga. Dobro je tak sod potem izpariti še z vrelim močtom ali z vrelo vodo, ki smo jej pridejali nekaj dobrih drož, oziroma tropinj; s tem dobi sod bolj vinski okus. Seveda ga je treba potem še z mrzlo vodo pomiti, da ne ostanejo notri ostanki drož ali tropinj.

Ko smo na ta način vse potrebno pripravili, pričnemo s trgovtvo. Vendar se nam s trgovtvo ni prenačati, kar se pri nas, žalibog, rado dogaja, temveč je počakati, da grozdje popolnoma dozori. Zlasti, če začne grozdje gniti, potrga mnogi gospodar zaradi par gnilih grozdov vse ostalo grozdje nezrelo. To gotovo ni prav. Onilo grozdje se naj pobra, takoj iztisne in mošt zažvepla, pa se iz njega pripravijo lahko dobra in stanovitna pijača; ostalo grozdje pa pustimo na trti toliko časa, da popolnoma dozori in da dobimo dobro pijačo, ki se potem lahko in boljše prodaja.

Pri pridelovanju vina ponavljamo in opozarjamo opetovano kakor prejšnja leta, na način narejanja vina samega. Bega vina ne puščajmo na tropu v kadi kipeti, temveč zmastimo grozdje in je

izstisnimo takoj ali vsaj v nekaj urah. Mošt vlijemo v snažen sod, kjer potem kipi zase brez tropa. Sod, napolnjen približno do petih šestink, zapremo s posebno kipelno veho, ki omogočuje, da oglikovna kislina sicer lahko uhaja iz mošta, da pa ne more priti vanj iz zraka nič škodljivega. Take kipelne velle se dobivajo pri tvrdki Greinitz. S tem, da bi rabili kipelne velle, bi se marsikatero vino ohranilo, ne da bi začelo cikati.

Le črno vino kipi v kadi na tropu zaradi barve. Pri črni se zrelo grozdje zmasti ali zmelje in odceplja t. j. da se jagode ločijo od hlastin. To se stori s posebnimi pečjalnimi stroji, ali pa na navadni pečjalni mreži, ki se polaga čez kad. Grozdje se nasiplje na mrežo ter z grebljicami pririva po mreži sem in tja. Steni se odtrgajo jagode in padajo skozi mrežo v kad, pečlji pa ostajajo na mreži in se tako ločijo od jagod. Tako nastala drozga se devlje v zaprto kad z dvema dnoma.

Taka kad ima na sredi preluknjano dno, ki drži trop vedno pod površjem mošta in ga s tem brani pred segretjem in scikanjem. — Kdor pa nima take kadi in pušča mošt v odprti kadi na tropu kipeti, ta mora vsaki 2 uri trop, ki se pri kipenju vzdiga na površje, zopet potlačiti nazaj v mošt, da se trop zopet ohladi in da se v njem na zraku ne zaredi cik. V taki kadi pustimo črno kipi do 6 dni, da dobi pravo barvo. Napol pokipeli mošt odtočimo potem v snažen sod, trop iztisnemo, in vse skupaj pustimo v sodu, da dokipi pod kipelno veho.

Kipenje, katero povzročajo glivice, se vrši najbolje med 18-22° C. Če je klet ali mošt mrzel, se nekaj mošta segreje v kotlu ali loncu in se gorak izlije v ostali mošt v sod ali v kad. Važno je, da je klet vedno enako topla, da se nakrat ne ohladi, kar zelo rado povzroča, da se kipenje pretrga, da se ustavi; v takem slučaju je mošt pretočiti, da se kipelne glivice na zraku oživijo in sicer nazaj v isti sod, razen tega ga je treba nekoliko segreti, oziroma v kleti zakuriti.

Toda ne samo s pravilnim ravnanjem pri trgovtvi in kipenju, ampak tudi z nadaljnim pravilnim oskrbovanjem vina se doseže dobra stanovitna kapljica. Treba je v pravem času pretakati, zalivati t. j. sode polne držati, sicer se vino pokvari.

Ravno za časa trgovtve je pri nas največja potreba dobrih kmetijskih delavskih moči. Ker pa je domovina zahtevala najboljše naše roke, se morajo v teh težkih časih vse še ostale naše sile napeti in strniti, da zmagamo delo, ki nas čaka. Mlado in staro mora prijeti za delo in mora delati več, nego v navadnih časih. Zaradi potrebnega dela je izdala vlada razne odredbe za čas vojne, ki so vse hvale vredne. Pritegniti se imajo brezposelni po mestih in odpuščenji delavci iz tovarn. Pomagati ima šolska mladina iz mestnih šol itd. Uporabljati se imajo kmetijski stroji, ustanovljati strojne zadruge itd. itd. Ali, če pomislimo na obsežno, težko in raznovrstno delo in posebej še na tehniko, ki jo zahteva kmečko delo in to posebno v trgovtvi, pa vidimo, da se da le malokje pomagati z mestnimi in tovarniškimi delavci, ali pa celo z onimi iz »ri-kreatorjev«, kakor je pred nekaj dnevi prinesel »Piccolo«, temveč bo naša kmetijska slej ko prej navezana na domače delavne sile. Zato se morajo pa te sile, ki so ostale doma, podvojeno lotiti potrebnega dela.

Če ne gremo na bojno polje, žrtvujemo se doma in delajmo in pomagajmo eden drugemu!! Za blagor bližnjega, za blagor vsega okraja, za blagor domovine! Žrtvujmo in bojujmo se na domačem polju, da premagamo obilno delo, ki nas čaka vsled vojne. Pomagajmo si vzajemno! Kjer je večja sila in večja potreba, tam je prej pomagati! Kakor pri gašenju ognja, kjer prenehajo vsa nasprotstva in vse osebnosti in kjer rešuje vsak, kar more, da se odvrne preteča škoda! Ravno tako, po ravno tem geslu »eden za vse, vsi za enega« moramo nastopiti sedaj.

Največ dosežemo z vzajemnim delom, največ z združenim samopomočjo! Vsa vas naj postane v teh časih ena delavska obitelj, vneta za blagor posameznika, pripravljena za pomoč vsakemu poedincu. Tako premagamo najbolje in najvspešneje vse težave, ki nas čakajo na kmetih v bojnem času sploh, posebno pa v naših vinorodnih krajih sedaj za časa trgovtve.

Novosti!

Najnovejša je to, da je prišla v restavracijo »Aurora« danska tamburaška družba »Mignon« iz Zagreba pod vodstvom gospičice Zlate Dolinar. Ta »zavber« dekleta svirajo in prepevajo samo slovenske komade. Concert vsak večer od 7. do 12. ure.

ČEŠKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja ulici delle Poste šte. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

Berlitz School. Odlikovani zavod za podučevanje jezikov. Francosko, hrvatsko slovensko, italijansko, angleško, nemško, rusko, špansko in ogrsko. Podučujejo vseučilišni profesorji. Vsako sredo ob 6 uri zvečer brezplačne konference v francoskem jeziku. Poizkusni pouk brezplačen. Novo ravnateljstvo. Različni poljski. — Ravnatelj dr. Charles Vellemar. Trst, Corso št. 25. I. Za informacije in lekcije od 8 zjutraj do 9 zvečer.

ÚSTŘEDNÍ BANKA ČESKÝCH SPORITELN PŮDRUŽNICA V TRSTU via del Ponterosso 5. - - via Nuova 15. Vloge na knjižice 3 3/4 - 4 1/4 0/10 po odpuščanju in na tekoči račun 3 3/4 - 4 1/4 0/10 po odpuščanju. Stalne vloge in vloge po tekočem računu po dogovoru najugodnejše. VADIJE in RAVCIJE - - - MENJALNICA. Uradne ure: 9-12 1/2 dop. in 2 1/2-5. pop.

Francišek Smerdel c. kr. redar je večeraj po mučni bolezni, v krogu svojih dragih mirno v Gospodu zaspal. Žalujoči bratje Anton, Josip, sestra Marija por. Ivancič in svak ter svakinje naznanjajo to žalostno vest prijateljem in znancem. — Pogreb ljubljene pokojnika se vrši danes v nedeljo dne 20. t. m. ob 4 popoldne iz mrtnišnice Magdalske bolnišnice naravnost na pokopališče k Sv. Ani. TRST, 20. septembra 1914. Novo Pogrebno Podjetje, Trst, Corso 47.

ARTURO MODRICKY Prodajalna manufakturnega blaga in drobnih predmetov Trst, ulica Belvedere št. 32. Novi dohodi perkala, zefirja, batista in panama, volnenega blaga, pokrivala in očeje, preproge, brisače in prtji, perilo na meter in za rjuhe, strajce, spodnje strajce, nogovnice, moderci, ovratnice, dežniki, usnj. rokavice, čipke, traki in veliki izbor drobnih predmetov. Ve ikanska izbora. CENE ZMERNE.

Dr. PEČNIK Dr. PETSCHNIGG TRST, VIA S. CATERINA ŠTEV. 1. Zdravnik za notranje (splošne) bolezni 8-9 in 2-3 in specialist za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11 1/2-1 in 7-7 1/2

Glavna potniška agencija Vincenzo Leban TRST - Via S. Nicolò št. 1 - TRST Ustanovlj. l. 1898. Brzojavi: Leban-Trst Amerika, Kanada, Avstralija, Afrika Odprema potnikov na vse strani sveta s železnico in z najhitrejšimi parniki čez Oceana za 5 do 6 dni i. s. Francoska črta iz Havre, Cunard-Linie iz Trsta, Holland Amerika Linie iz Ritterdama, Severo-Nemški Lloyd iz Bremena.

Odlikovani čevljaraki mojster Viktor Schenk zalagatelj obuvale c. kr. del. in orožarskega poseljstva priporoča svojo zalogo raznovrstnega obuvale za gospe, gospode kakor tudi za otroke. Prodaja najboljšega večila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo. Trst, Belvedere 32

JOSIP STRUCKEL Trst, vogal ul. Nuova-S. Caterina Nov prihod volnenega blaga za moške, in ženske, zefir, batist in perljiva svila za jopice. — Svlennina in okraski zadnje novosti, velik izbor izgotovljenega perila in na metre, spodnje strajce moderci. Veznine in drobnarije, preproge, zavese, trliži po izjemno nizkih cenah.

SLOVENC! Podpirajte RDEČI KRIŽ! ZDRAVNIK Dr. D. KARAMAN specialist za notranje bolezni in za bolezni na dihalih (kakor: grlo in nos) ordinuje na svojem stanovanju v Trstu, Corso šte. 12. Telef. 177/IV od 11 1/2, do 1 1/2, in od 4 1/2, do 5 1/2, pop.

ŠTOKOVA knjigarna-papirnica se uljudno priporoča. Trst, ulica Molin piccolo št. 19 (tik kavarne Nuova York)

M. Aite nasledniki Trst, ulica Nuova 36-38. Priporočata cenjenim odjemalcem svoji velikiškanski zalogi vsakovrstnega manufakturnega blaga za poletno sezono po najnižjih cenah, da se ni bati največje konkurence. - Se priporočata kot Slovenca O. Milič, F. Sušmelj.

Hranilna vloga sprejema od vsakega tudi če ni ud zadruga, in jih obre- 4 1/2 % večje zneske po dostoji po govoru. Trgovcem odprva čekovne račune z dnevnim obrestovanjem. Rentni davok plačuje zadruga sama. Vloga se lahko po eno krono. Pošto-trajalnostni račun 75.679. TELEFON 16-94.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu registrirana zadruga z neomejenim jamstvom ulica S. Francesco šte. 2, I. nadst.

Posojila daje na osebni kredit in na zastave proti plačilu po dogovoru. Uradne ure: vsak dan od 9 do 12 dopoldne in od 3 do 5 popoldne. Priporoča male hranilne škrinjice, ki so posebno primerne za družine.

PRIPOROČLJIVE TVRDKJE

Brivnice. Anton Novak brivec v Trstu, ul. Belvedere št. 57, se toplo priporoča cenjenemu slovenskemu občinstvu za mnogoštevilni obisk. — SVOJI K SVOJIM! 2660

Najboljša in najlepša lesnjarina dela se izvršujejo v frimzah obzora Andreja BOJIC-a v Trstu, Acquedotto 20. Izpadli lasje se kupujejo in izdelujejo se vsakovrstna dela. Dobra in točna postrežba. Ogledajte si izložbo, da se prepričate. 1851

Buffet. Priporoča se cenjenemu občinstvu Buffet v ulici Gheda št. 8. Točijo se prvovrstna vina in pivo. 1804

Cement. Tovarna cevi in cementnih plošč. ANTON FABRI, Trst ulica Tor S. Piero 18 blizu rojanskih obokov. Cene zmerne. 2376

Čevljarji. Čevljarica „Alla Sartorella“ TRST ul. Arcata št. 5. — Velika izbira obuvanja za gospe in gospodo. Sprejemajo se naročila ter poplave. Cene zmerne. 1447

Filip Pikič TRST, ulica Molino a vento 11. priporoča svojo delavnico in prodajalnice čevljev. Izdeluje po meri in prodaja nošene čevlje, vse po najnižjih cenah. „Svoji k svojim!“ 2668

Fotografi. Jugoslovani! Vaš edini fotograf je Anton Jerkič, Trst, Vis delle Poste 10. — Gorica, Gosposka ulica 7. 4444

Najljubši spomini so artistične fotografije na kristal, porcelanu itd. za priveseke, nagradne kamne in slinčo. — Zastopnik velikega podjetja za reprodukcijo artističnih fotografij je GIOVANNI PELLAZZI, urar, Trst, ulica Nuova št. 41 (palača Salem). 1495

Glasovirji. Fran Saksida ul. Tiziano Vecellio 9. Tovarna nov. Razpoložljiva na vse kraje. Izvršuje vsakovrstno popraviljaja. Delo zanjeto. Cene zmerne. Svoji k svojim! 2224

Gostilne. Ante Lisica, Trst ulica Lazzaretto vecchio št. 36. Zaloga vina s pridruženim gostilno. — Vmo iz Vm iz Pralica prve vrste. Gostilna v ulici Casimiro Donzoni št. 2 in v ulici Campo S. Giacomo št. 15, v kateri se prodaja tudi dalmatinski tropinovec, likerji ter vermut in marsala za drobno. V vseh gostilnah se prodaja raznovrstna gorika in mrzla jedila ter prvovrstno pivo. Cene zmerne. — Priporoča se za obilen obisk. 2799

Karl in Veronika Tuschak Trst, ul. Molin grande št. 4, priporočata cenjenemu občinstvu svojo gostilno „Alla bella Trieste“. Domača kuhinja. Vsakovrstna vina in prvovrstno Bavarsko pivo, svetilo in črna. Postrežba točna. 2370

Gostilna - Buffet Tomazič Trst, ulica Molin a vento št. 3. — Toči pristna vina in Dreherjevo pivo brez aparata — Vedno sveža kuhinja. — Pegan Leander, voditelj. 2703

Obrtniško društvo v Barkovljah (blizu cerkve) toči izborna vina in postreže s fino kuhinjo. Dreherjevo pivo. — Prostorna dvorana. Sestnat vrt. Krogličarje. Cene zmerne. 2330

Marija Bulič priporoča cenj. občinstvu svojo gostilno „Al buoni amici“ v Trstu ulica Belvedere št. 39, točilnico vina in piva v Trstu, v ulici Bonvenuto Cellini št. 1, gostilno „Al buon Alimissan“ v Rožanu, ulica Montorsino št. 3, točilnico vina v Barkovljah (Bovedo), ulica Petaric št. 242 (hiša čenka). Toči se prvovrstno dalmatinsko črno, belo in opolo vino iz Ombla in pivo. 1125

Gostilna F. Strancar ulica Giuliani št. 32 priporoča najboljša vina. Vipavsko lastnega pridelka. Istrska in druga vina. Dreherjevo pivo prve vrste. Cenjenim krčmarjem in odjemalcem na debelo dostavljamo vino poljubno na kolodvor, ali pa na dom. Za pristnost jamčim. Dnevne cene najnižje. 2844

Priporočam cenjenemu občinstvu svojo gostilno-buffet. — Točim prvovrstno Dreherjevo pivo na pipo, brez aparata in vsakovrstno vino. — Trst, Campo San Giacomo 19, nasproti cerkve Sv. Jakoba. — Lastnik Ludvik Tominec. 1802

Kleparji. Lozer Ivan, klepar priporoča cenjenemu občinstvu svojo delavnico s prodajo vsakovrstnih kleparskih izdelkov. Izvršuje vsako naročilo in popravilo v delavnici ali izven po zmernih cenah. Ulica Sette Fontane št. 24. — Svoji k svojim! 2443

Krojači. Krojačnica IVAN GORUČAN, Trst, ulica Pasquale Revoltella ali Chiodino in Monte št. 27, I. nad., se priporoča cenj. občinstvu za vsakovrstna dela. Solidna postrežba, velika izbor najnovejših angleških vzorcev. Izdatje po današnjem kroju. 7213

Jakob Šemerl Škedenj št. 141, priporoča cenj. občinstvu svojo krojačnico ter čistiti duhovščini za katere izdeluje silnične talarje in mašne plašče kakor tudi vse drugo cerkveno opravilo. 2173

Mizarji. Rudolf Kompara Trst, ulica Giuseppe Caprin št. 3 priporoča cenjenemu občinstvu svojo mizarško delavnico. Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela in popraviljanja. Nafiti in propekli na razpologo. Po želji prihaja tudi na dom. 2532

M. Malcen mizar v ulici Torquato Tasso (vokalnica gal Belvedere) št. 28 se priporoča slovenskemu občinstvu. Izdeluje spalne sobe in drugo. 2095

Anton Barucca mizarška delavnica za vsakovrstno delo. Trst ulica S. Francesco d. Assisi 2, dvorišče. 2095

Mlekarne. Mleko z najčistejšim pristno, čajno maslo I. vrste. Črni graški kruh, dnevi dohodi v mlekaru J.A.A.K. ulica delle Poste 5. — Filijalka „Monte Maggiora“ ulica Giulia 5. — Sprejemajo se naročila za „Piombar“ (marla smetana) garniran in navaden. 212

Olje, kis, milo. FR. BIAGGINI Trst, ulica Istria št. 24. Prodaja olja, kisa, mila in druge. 212

Oblike. Velika izbira oblek za moške, dečke z prodajo perila. Kljubki in kape v veliki izbiri. Kostimi za dečke po ceni, da se ni bati konkurence. Celo obleke in hlače za dalavce. — Trst, Campo San Giacomo št. 6, nasproti cerkve Sv. Jakoba. 2449

Papir. Velika zaloga papirja za ovitke, papirnatih vrečic, prodaja po zmernih cenah na debelo in drobno. GASTONE DOLLENER, Via dei Colai št. 16 „ex Marangoni“. Telefon št. 27-81.

Pekarne. Leopold Mihčič priporoča cenj. občinstvu svojo pekarno in slaščičarno. Vrčila Largo Boschetto št. 566. Prodaja moke vseh vrst na drobno in debelo. Odprta je nova podružnica v Sv. Ivanu 703 v bližini „Narodnega doma“. 2340

JOSIP AZMANN Zgoranja Greta št. 270 priporoča svojo pekarno. 214

Vekoslav Umek Trst, ulica Sette Fontane 24. Priporoča cenjenemu občinstvu svojo pekarno in slaščičarno. Večkrat na dan svež kruh. Vino in likerji v steklenicah. Vsakovrstne moke. Sprejemajo se peciva. — Postrežba tudi na dom. 214

Karol Susič Trst, ulica Pasquale Revoltella št. 62 priporoča cenj. občinstvu svojo pekarno in slaščičarno, v kateri se dobi večkrat na dan svež kruh in slaščice. Vino in likerji v steklenicah. 2296

Novo pekarno uljudno priporoča slavemu občinstvu Andrej Novak Trst, Sv. M. M. zgoranja 33, hiša Kreševič. — Najfinjša moka. — Sprejemajo pecivo. 2296

Pohištvo. Peter Maranzana ulica Massimo D'Azeglio št. 9. — Velika izdelovalnica kuhinjske pohištva z zalogo popolnih kuhinjskih oprav, kakor tudi posameznih komadov. Poprave vsakega pohištva. Delo solidno in tudi zaščeno. 2750

Due postelji z vzmeti, nove žimnice K 86. — Polna spalna soba z žimnicami K 290. — V. Fonderia 12, I. 2318

Pohištvo. Izrabite priložnost, da nakupite po izredno nizkih cenah v salonu pohištva G. G. BROS & Co., Trst, Via Rossini 26. Vsakdo si sme ogledati zalogo, ne da bi bil prisiljen kaj nabaviti. Plačilo na obroke. Triletno jamstvo. Kupljeno blago se shrani v zalogi do oddaje brezplačno. 2307

S. Frankovič Trst, ulica Farneto št. 41, priporoča veliko zalogo in delavnico modernih spalnih sob in drugega pohištva. — Izvršuje vsa mizarška dela točno in solidno. 2175

Prodajalne jestvin. Kat. vd. Mulej Trst, Piazza Posterosso 1. Trgovina jestvin in kolonijalnega blaga, specialiteta: pristno čajno maslo kranjske klobase in ilirske testenine. — Za obilen obisk se priporoča v dani Ivan Bidovec vodja. 508

Restavracije. Restavracija „Alla Stazione“ Trst, Trst pred južnim kolodvorom 3 — Najugodnejša restavracija za potnike in meščane, ker je v bližini južnega kolodvora kraj javnega vrta in kjer se uživa po leti na obširnem prostoru pod nehom svež zrak. — Toči se izvrstno pivo in vino I. vrste. Izborna brskovina. Furlansko in istrsko za dom po 96 stot. liter. Domača kuhinja. Cene zmerne. — Lastnik Anton Andrianičič, bivši vratar Hotela Balkan. 1125

Šivilje. A. RIEGER Trst, Piazza della Borsa št. 3 v. 9. Damska krojačnica. Izdeluje vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju. Plesne obleke, obleke za paroke, bluze za gledališče itd. Cene zmerne. 1125

Tapetarske delavnice. Rudolf Bonnes Trst, ulica S. Zenone, št. 17, priporoča cenjenemu občinstvu svojo TAPECARSKO DELAVNICO. Izvršuje vsakovrstna fina in navadna dela, ki spadajo v to stroko. — Delo solidno. — Cene zmerne. 1803

Trgovine s prekajenim mesom. Priporočam cenjenemu občinstvu svoj buffet Točim prvovrstno Dreherjevo pivo na pipo, brez aparata, in vsakovrstnega vina. Trst, ulica Sanità št. 24, (nasproti muzeja Revoltella). Lastnik: JOSIP TOMAŽIČ.

Prodajalna svinjine Trst, Via Caserma 13. Prodaja se sveže in vsakovrstno prekajeno meso kakor tudi vsakovrstne klobase, sir in salam. Priporoča se za obilen obisk Karl P. Špan. 214

Trgovina s manufakturami. Marija Jakšič Trst, ulica Giuliani št. 19, priporoča svojo trgovino manufakturnega blaga in izgotovljenih ženskih oblek. Sprejemajo dela po meri. 2232

Voščarne. Jernej Kopač - Gorica ulica Sv. Antona št. 2. Voščene sveče in med. 292

Žganjarne. Anton Turk edina slovenska žganjarna in zaloga likerjev, v kateri se dobe vsakovrstni likerji, se nahaja v bližini „Narodnega doma“ v Trstu, ulica Carlo Ghega 10, vogal ul. Cecilia. Edina zaloga dalmatinskega tropinoveca. Razpošilja tudi na deželo. 1152

Stara grška žganjarna odlikovana z zlato kolajno v Trstu, Via Cavana 5. Bogat izbor likerjev; grški in francoski konjak, kranjski brijevjec, kranjski silivoc in briski tropinovec in rum. Cene nizke. Izber grenic. — Slaščice in prepečenici. Grški mastič iz Šija Filijalka na vogalu Verdijevega trga na ulice dell'Orologio. — Se priporoča Andriji Antonopolu. 430

Žganjarna Luigija Pogorelc, Trst, ulica Giuliana 507, se priporoča za obilen obisk. Pijačo prve vrste. 1852

Različni material podrtih hiš, kakor n. pr. vrata, okna, umivalniki, stopnice itd. je proda v ulici Piccardi 18. 236

Železine. Kupujem železo, stare kovine: Anton Cerneca Trst, ulica Olmo št. 14. 1865

Razni. „Morana“ najboljši in najbolj razširjeni sredstvo za uničenje stenice. Prodaja se po vsi mirolinicih. Zaloga v Trstu; M. Skerjajar Va Ferriera 37, I. n. 2142

Prodajo ali v najem se dajo razne gostilne, kavarne, mlekarne in drugi obrtni obrati. hše, vile itd. Pojasnila daje Kolaršič, kavarna Corso od 9-11. 3-6 telefon št. 825 41

Čistilo za čevlje parkete in kovine. — Gazzoli & Comp. Via Caripson 2. Telefon 13-08. Odlikovana tržaška tovarna. 2114

Mirodinica in dišavarnica JOSIP PETORIČ Trst: Centrala V. Acquedotto 19, tel. 23-69 Podružnice: Via Lazzaretto vecchio št. 32, Via Apiani št. 4 in Via Montorsino (Rojan) 2. - Zaloga na debelo V. Lazzaretto vecchio 32

Medicinalno in tehnično lekarnje. Specialiteta dišav in mila. — Toiletne potrebščine za gospe, gobe (direktni uvoz) i. t. d.

IZKljučna zaloga gum, predmetov tovarne Gard Frères. Specialiteta higijeničnih potrebščin. DvanajstERICA K 1.80, 2.20 in 2.40. (Protj pošiljati tudi v znakih — 80 stot. pošiljem poštne prosto 3 uzorce). — Tajne pošiljate, + Gumi +

Ivan de Lorenzo ZALOGA GLINASTIH PEČI IN ŠTEDILNIKOV TRST, UL. SAN MAURIZIO 9. Velika izbira glinastih peči v vsaki velikosti in barvi. Lastna delavnica štedilnikov. — Izbira plošč za stene n. pr. kuhinje, kopalni itd. Izvršuje in popravila vsakovrstna dela te stroke. Naročbe se izvršujejo točno. Sprejemajo se naročila tudi na deželo.

Izboljšajte promet v svoji gostilni z izvrstnim cenim pizenskim pivom iz češke delniške pivovarne v čeških Budjajevicah. Največja slovanska pivovarna. Zaloga v Trstu: Schmid & Pelosi, via della Crociera. Pokusite pivo v slovanskem grandhotelu „Balkan“, Trst, vojaški trg in v slovanskem hotelu „Lacroma“ v Gradežu. Zaloga v Ljubljani, Zagrebu, Pull, Zadru itd. itd.

DEJNSKA PIVOVARNA TRST ADRIA TRST NAJBOLJŠE PIVO! NAZNANILO. Čast mi je naznaniti slav. občinstvu, da sem odprl popolnoma novo pekarno v ulici Caserma št. 11, katera je preskrbljena z vsakovrstnim blagom. Kruh vedno svež. Najfinjše vrste moke. Prepečenici, slaščice, mrzle pijače, kakor tudi vino in likerji. Uljudno se priporoča Alojzji Gulj, prej na trgu Caserma.) Fratelli Rauber Trst, ul. Carducci 14 (ex Torrente) Zaloga ustrojenih kož Velika izbira potrebščin za čevljarje. - Specialiteta potrebščin za sedlarje.

Oblastveno avtorizovana delavnica PATRIZIO PITTARO se je preselila v ul. Giacinto Gallina 6. Napeljava električne razsvetljave, motorjev, telefonov, električnih zvoncev in strelovodov. Zaloga potrebščin. Izbor oglja za električne svetilke. Točna izvršba. - Plačilo na obroke. - Brezplačni proračuni.

Vekoslav Švigel - Trst ul. Giulia 11 priporoča slavemu občinstvu svojo dobroznano trgovino jestvin in kolonijalnega blaga Ta trgovina — dobro poznana Slovencev v Trstu, v okolici in na deželi — se pod vodstvom g. Jakoba Bambiča — postreže enako dobro slovenskemu občinstvu z blagom prve vrste po zmernih cenah. - ZALOGA OTROBOV, KORUZE in MOKE. Prodaja na drobno in debelo. - Priporoča tudi svoje pivo in stano trgovin jestvin v ulici Farneto št. 10.

JADRANSKA BANKA Trst, Via Cassa di Risparmio št. 5 (Lastno poslopije) KUPUJE IN PRODAJA: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prioritete, deince, srečke itd. VALUTE IN DEVIZE. PREDUJMI na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih SAFE - DEPOSITS. PROMESE. Brzjavlj: JADRANSKA. MENJALNICA VLOGE NA KNJIŽICE 4% od dneva vloge do dneva vzlaga. Rental davek plačuje banka iz svojega. OBRESTOVANJE VLOG na tekočem in žiro-računu po dogovoru. URADNE URE: od 9 do 12 1/2, pop. in od 2 1/2 do 5 pop. FILIJALKE: DUBROVNIK, KOTOR, LJUBLJANA, METKOVIĆ, OPATIJA, SPLIT, ŠIBENIK, ZADAR. AKREDITIVNI, ČEKI IN NA-KAZNICE NA VSA TU IN INOZEMSKA TRŽIŠČA. Živahna zveza z AMERIKO. REMBOURSNKI KREDITI. PRODAJA SREČK. RAZREDNE LOTERIJE. ESKOMPTUJE stekle papirje in papirje. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurznim izgubam, tevilja zvezanja svečk itd. brezplačno. STAVBNI KREDITI, REMBOURSNKI KREDITI. Krediti proti dokumentom in knjižicam. EGRZNA NAROČILA. INKASO. Telefon 1463, 1793 in 2676. ESKOMPT MENIC

„Tržaška posojilnica in hranilnica“ registrirana zadruga z omejenim poročtvom TRST, Piazza della Caserma št. 2, I. nad. (v lastni palači) vhod po glavnih stopnicah. Poslovanje hranilnični račun 16 004. TELEFON št. 952. Ima varnostno celico (safe deposit) za shranbo vrednostnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednot, popolnoma varno proti vplomu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu ter jo oddaja strankam v najem po nizkih cenah. Stanje vlog nad 10 milijonov kron. Uradne ure: od 9 do 12 dopolne in od 3 do 5 popoldne. - Izplačuje se vsak delavnik ob uradnih urah.

POZOR! V sled nastalih razmer sem v stanu prodajati v „CRNEM GRABNU“ izborno VIPAVSKO vino po 24 stotink 1/4 litra. ISTRSKO vino po 24 st. 1/4 l. - PRISTNI TERAN po 32 st. 1/4 l. RESTAVRACIJA BALKAN (Piazza Caserma) POZOR!

Živnostenska banka podružnica v Trstu GRADEŽ otvorena v poletju ekspoziture redno poslovanje OPATIJA Izvršuje vse bančne in menjalnične posle. Borzna naročila. TELEFON: 2157 — 1078. 4% VLOGE NA KNJIŽICE Rentni davek plačuje banka iz svojega. Poleznica brezplačno na razpologo.